

Covid-19 Pandemi Sürecinde Anestezi Yönetimi ve Güncel Yaklaşım

6. BÖLÜM

Şeyda CANLI¹

GİRİŞ

Anestezi sadece organları korumak, hissizlik ve ağrısızlık durumu sağlamak, yoğun bakım takibi ve tedavisi yapmak değildir. Anestezi fizik, kimya, matematik, felsefe, halk sağlığı ve sosyal sorumluluk demektir. Dünya tarihinde yaşanan salgın hastalıkları ve uzun dünya savaşlarının hasarları, yaraları dönemin imkânları çerçevesinde tedavi edilirken aynı zamanda anestezi hekimlerinin bakış açısı, öngörülleri ve bilimsel donanımları sayesinde olumlu yeni kazanımlara yol açmıştır. Tarihte yaşananları tekrar okursak bu kıymetli anesteziistlerin en zor günlerde nasıl mucizelere imza attıklarını öğrenmiş oluruz.

SALGINLAR VE SAVAŞLARDA ANESTEZİSTLERİN ROLÜ

John Snow; Londra’da yaşanan büyük kolera salgını sırasında mantık ve matematiği beraber kullanarak kolera hastalarının evlerini kâğıda çizerek bir harita oluşturmuş ve bu haritadan yola çıkarak ulaştığı su pompasının, bulaşın asıl kaynağı olduğunu ortaya koymuş (1). Epidemiyoloji kavramını oluşturmuş. John Snow, anesteziist topluma lider olduğunun ve toplumsal sorunlara çözüm ürettiğinin en güzel ispatıdır.

1952 yılında poliyomiyelit salgınında negatif basınçlı ventilatörlerin aspirasyonu engelleyemediğini gözlemleyip pozitif basınçlı ventilasyonu düşünüp, uygulayıp mortaliteyi düşüren B. Jörn Aage Ibsen’de bir anestezi hekimidir.

1.Dünya Savaşı’nda Amerikan Ordusu’nda görev yapan anestezi hekimi Arthur Guedel ise savaş yıllarında birçok hastadan sorumluymuş. Her gün motosikletiyle bütün hastaneleri gezip tıbbi personelin eğitimi ve hastaların tedavi, takip görevini üstlenmiş. Ona motosikletli anesteziist lakabı takılmış. Savaş yıllarındaki

¹ Uzm. Dr. Tınaztepe Galen Hastanesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon, canliseyda6@gmail.com

dan tıbbi tedavinin riskleri ve sonuçları hakkında bilgilendirilerek aydınlatılmış onamının alınması gerekmektedir. Bu doğrultuda hizmet veren sağlık çalışanlarının öncelikle gerekli ekipmanlarla kendilerini korumaları yanında hastalarının da sağlığını korumaları, tedavideki yenilikleri takip etmeleri, kendilerine belirtilen tedavi metotlarına uygun hareket etmeleri ve hastaları aydınlatmaları önem taşımaktadır (10).

KAYNAKÇA

1. Ortega R, Chen R, Beyond the operating room:the roles of anaesthesiologists in pandemics, British Journal of Anaesthesia, 125(4): 444-447 (2020), doi: 10.1016/j.bja.2020.06.005
2. WIKIPEDIA (2020). Arthur Ernest Guedel. (8/11/2020 tarihinde https://en.wikipedia.org/wiki/Arthur_Ernest_Guedel adresinden ulaşılmıştır.)
3. Baskett P, Zorab J, Lim A, Obituary, Henning Ruben, Resuscitation , 64 (2005) 253–256, doi: 10.1016 /j.resuscitation.2005.01.002
4. Severinghaus J. W, Career Perspective John W. Severinghaus, Extreme Physiology and Medicine, 2013;2:29, doi:10.1186/2046-7648-2-29
5. Coronaviridae Study Group of the Internatonal Committee on Taxonomy of Viruses, The Species Severe Acute Respiratory Syndrome-Related Coronavirus: Classifying 2019-nCoV and naming it SARS-CoV-2, Nature Microbiology, Vol 5, March 2020, 536-544,doi.org/10.1038/s41564-020-0695-z
6. Peoples Dispatch(22/April/2020). Sandipan Talukdar. (7/11/2020 tarihinde <https://peoplesdispatch.org/2020/04/22/what-are-the-differences-between-covid-19-mers-and-sars/> adresinden ulaşılmıştır.)
7. WIKIPEDIA (2020). Covid-19. (7/11/2020' de <https://tr.wikipedia.org/wiki/COVID-19> adresinden ulaşılmıştır.)
8. Hoffmann M, Kleine-Weber H, Krüger N, Müller M, Drosten C, Pöhlmann S, The novel coronavirus 2019 (2019-nCoV) uses the SARS-coronavirus receptor ACE2 and the cellular protease TMPRSS2 for entry into target cells, The Preprint Server For Biology, doi: <https://doi.org/10.1101/2020.01.31.929042>
9. Dexter F, Parra M.C, Brown J.R, Perioperative COVID-19 Defense: An Evidence-Based Approach for Optimization of Infection Control and Operating Room Management, Anesthesia Analgesia, 2020 Jul; 131(1):37-42. Doi:10.1213/ANE.0000000000004829
10. Sungur Z, Ergil J, Karaaslan K, 21/5/2020, Covid-19 Pandemisi Normalleşme Döneminde Elektif Cerrahilere Başlama Önerileri, 1. Edisyon, Türk Anesteziyoloji ve Reanimasyon Derneği.
11. UpToDate (2020) Coronavirus disease 2019 (COVID-19): Anesthetic concerns, including airway management and infection control . (7/11/2020 tarihinde <https://www.uptodate.com/contents/coronavirus-disease-2019-covid-19-anesthetic-concerns-including-airway-management-and-infection-control> adresinden ulaşılmıştır.)
12. Hellman S,Chen G.H, Irie T. Rapid clearing of aerosol in an intubation box by vacuum filtration. British Journal of Anaesthesia 2020;125:e296

13. American Society of Anesthesiologists (2020). Covid-19. (8/11/2020 tarihinde <https://www.asahq.org/in-the-spotlight/coronavirus-covid-19-information> adresinden ulaşılmıştır.)
14. American Society of Regional Anesthesia and Pain Medicine (2020). Covid-19 resource Center. (8/11/2020 tarihinde <https://www.asra.com/page/2900/covid-19-resource-center> adresinden ulaşılmıştır.)
15. Nolan J.P, Monsieurs K.G , Bossaert L. European Resuscitation Council COVID-19 guidelines executive summary, Resuscitation 153 (2020)45-55
16. T.C Sağlık Bakanlığı Covid-19 Bilgilendirme Sayfası (2020). Covid-19 Rehber ve Algoritmaları. (8/11/2020 tarihinde <https://covid19.saglik.gov.tr/> adresinden ulaşılmıştır.)